

सन २०२३-२४ मध्ये अन्न आणि पोषण सुरक्षा
अंतर्गत अन्नधान्य पिकांकरिता अनुसूचित जमाती
प्रवर्गासाठी दुस-या हप्त्याचा एकूण
₹७९२.६८३३३ लाख निधी वितरीत करणेबाबत .

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : अपोसु-२०२३/प्र.क्र.८७/४अ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक : १९ जानेवारी, २०२३.

संदर्भ:-

१. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-२०१७/प्र.क्र.३१/१७-अ, दि.१९/०८/२०१७
२. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.संकीर्ण-०९१९/प्र.क्र.२२१/१४-अ, दि.०८/११/२०२०
३. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.१३ एप्रिल, २०२३
४. शासन पत्र क्र.RKY-०१२३/C.R.१३/१४-A, दि.३० मे, २०२३
५. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र जा.क्र. विप्र१/राअसुपोअ/वाकृआ/प्र.क्र.१/प्र.मान्यता/२३/२०६१४, दि.२० जून, २०२३
६. केंद्र शासनाचे पत्र क्र.F.NO.२०/२०१७-NFSM(CA-V), दि.२१ जून, २०२३
७. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र जा.क्र. विप्र-३/राअसुपोअ/कापूस/२१७१९/२३, दि.३० जून, २०२३
८. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.अपोसु-२०२३/प्र.क्र.६८/४-अ, दि.०५ जुलै, २०२३
९. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र जा.क्र. विप्र-१/अपोसु/निधी वितरण-२३-२४/प्र.क्र.०७/२२२७०/२०२३, दि.०५ जुलै, २०२३
१०. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.अपोसु-२०२३/प्र.क्र.८७/४-अ, दि.०१ सप्टेंबर, २०२३
११. केंद्र शासनाचे पत्र क्र.F.NO.२०-२७/२०१७-NFSM(CA-V), दि.२६ ऑक्टोबर, २०२३
१२. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र जा.क्र. विप्र-१/अपोसु/निधी वितरण-२३-२४/प्र.क्र.०७/३५५१३/२०२३, दि.०६ नोव्हेंबर, २०२३.
१३. आदिवासी विकास विभागाचा शासन निर्णय क्र.-बीयुडी-२०२३/प्र.क्र.७/कार्या-६, दि.१७ जानेवारी, २०२४

प्रस्तावना :-

सन २०२३-२४ करिता अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत अन्नधान्य पिकांकरिता एकूण रु.३३७३०.५९१ (सन २०२२-२३च्या प्रलंबित दायित्वासह) वार्षिक कृति आराखड्यास राज्य स्तरीय समितीने वार्षिक कृति आराखड्यास संदर्भांकित दि. ३० मे, २०२३ च्या शासन पत्रान्वये मंजूरी दिली आहे. सदर कृती आराखड्यास संदर्भांकित दि.०५ जुलै, २०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान केली आहे.

अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत अन्नधान्य पिकांकरिता पहिल्या हप्त्यापोटी केंद्र शासनाने संदर्भांकित दि.२१ जून, २०२३ च्या पत्रान्वये अनुसूचित जमाती प्रवर्गाचा केंद्र हिस्सा एकूण रु.४७५.५९००० लाख एवढा निधी वितरीत केला आहे. त्याअनुषंगाने संदर्भांकित दि.०१ सप्टेंबर, २०२३ च्या शासन निर्णयान्वये केंद्र व राज्य हिस्स्याचा एकूण रु.७९२.६५००० लाख निधी वितरीत केला आहे

सन २०२३-२४ करिता केंद्र शासनाने तीन्ही प्रवर्गाकरिता अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत अन्नधान्य पिकांकरिता दुस-या हप्त्यापोटी एकूण केंद्र हिस्स्याचा ₹ ५०५९.५९००० लाख निधी संदर्भांकित दि.२६ ऑक्टोबर, २०२३ रोजी पिकनिहाय वितरीत केलेला आहे. त्यापैकी कृषि आयुक्तालयाच्या संदर्भांकित

दि.०६ नोव्हेंबर, २०२३ च्या पत्रान्वये केलेल्या मागणीप्रमाणे अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरीता अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत अन्नधान्य पिकांकरिता प्राप्त झालेला केंद्र हिस्स्याचा ४७५.६१००० लाख व राज्य हिस्स्याचा ₹ ३१७.०७३३३ लाख असा एकूण ₹ ७९२.६८३३३ लाख निधी, वितरीत करण्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे -

शासन निर्णय:

- सन २०२३-२४ करिता अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत अन्नधान्य पिकांकरिता अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी केंद्र व राज्य हिस्स्याचा एकूण ₹ ७९२.६८३३३ लाख (रुपये सात कोटी ब्याणव लाख अडुसष्ट हजार तीनशे तेहतीस फक्त) निधी या शासन निर्णयान्वये आयुक्त (कृषी) पुणे, यांना अर्थसंकल्पित वितरण प्रणालीद्वारे पिक निहाय उपलब्ध करून देण्यात येत आहे, सदर निधीपैकी केंद्र व राज्य हिस्स्याच्या वितरीत निधीचे विवरण पुढीलप्रमाणे -

(रु.लाख)

अ. क्र.	पिके	अनुसूचित जमाती प्रवर्ग		एकूण वितरीत निधी
		केंद्र हिस्सा (६०%)	राज्य हिस्सा (४०%)	
१	भात	१२.२६	८.१७३३३	२०.४३३३३
२	गहू	३.२७	२.१८०००	५.४५०००
३	कडधान्य	२२२.०२	१४८.०१३३३	३७०.०३३३३
४	TRFA-कडधान्य	२१.८८	१४.५८६६७	३६.४६६६६
५	भरडधान्य	९.२०	६.१३३३३	१५.३३३३३
६	पौष्टिक तृणधान्य	२०६.९८	१३७.९८६६७	३४४.९६६६६
एकूण		४७५.६१०००	३१७.०७३३३	७९२.६८३३३

- अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत अन्नधान्य पिकांकरिता उपलब्ध करून देण्यात आलेला केंद्र हिस्स्याचा ₹ ४७५.६१००० लाख (चार कोटी पंचव्याहत्तर लाख एकसष्ट हजार फक्त) निधी व राज्य हिस्स्याचा ₹ ३१७.०७३३३ लाख (तीन कोटी सतरा लाख सात हजार तीनशे तेहतीस फक्त) फक्त निधी खालील लेखाशिर्षांतर्गत सन २०२३-२४ करिता अर्थसंकल्पित करण्यात आलेल्या तरतुदीतून खर्ची टाकावा.

केंद्र हिस्स्याचे लेखाशिर्ष	राज्य हिस्स्याचे लेखाशिर्ष
मागणी क्रमांक टी-५ २४०१- पीक संवर्धन, ७९६-जनजाती क्षेत्रांतर्गत उपयोजना (पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना), जनजाती क्षेत्रांतर्गत उपयोजना, (०१) (२१) कृषि उन्नती योजना- राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान-अन्नधान्य पिके (केंद्र हिस्सा ६०%) (२४०१ A५५७) ३३, अर्थसहाय्य	मागणी क्रमांक टी-५ २४०१- पीक संवर्धन, ७९६-जनजाती क्षेत्रांतर्गत उपयोजना (पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना), जनजाती क्षेत्रांतर्गत उपयोजना, (०१) (२२) कृषि उन्नती योजना- राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा अभियान-अन्नधान्य पिके (राज्य हिस्सा ४०%) (२४०१ A५६६) ३३, अर्थसहाय्य

३. सन २०२३-२४ मध्ये राज्यात सदर अभियानाची अमंलबजावणी व सनियंत्रण करण्याच्या दृष्टीने निधी आहरण व वितरण करणेसाठी पुढीलप्रमाणे नियंत्रण तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

स्तर	नियंत्रण अधिकारी	आहरण व संवितरण अधिकारी
आयुक्तालय स्तर	आयुक्त (कृषि), कृषी आयुक्तालय, पुणे	सहाय्यक संचालक (लेखा-१) कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

४. केंद्र शासनाने संदर्भाधीन दि.२३ मार्च, २०२१ च्या जापनाद्वारे PFMS प्रणालीच्या सुधारीत कार्यपद्धतीनुसार व संदर्भाधीन दि ०२.ऑगस्ट , २०२१ च्या शासन निर्णयान्वये केंद्र पुरस्कृत योजनांचे निधी वितरण व विनियोग व्यवस्थापनासाठी अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत अन्नधान्य पिकांकरिता योजना SNA मार्क करण्यात आली आहे.
५. शासन निर्णयान्वये अन्न आणि पोषण सुरक्षा अंतर्गत अन्नधान्य पिकांकरिता उपलब्ध करून दिलेल्या एकूण ₹७९२.६८३३३ लाख निधी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी PFMS प्रणालीद्वारे जिल्हा निहाय वितरीत करावा.
६. या शासन निर्णयान्वये उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या निधीचा तात्काळ विनियोग करण्यात यावा तसेच निधी विनियोगाच्या अनुषंगाने संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी वेळोवेळी उपयोगिता प्रमाणपत्र शासनास सादर करावे.
७. हा शासन निर्णय वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.१२ एप्रिल, २०२३ नुसार विहित केलेल्या अटीची पूर्तता होत असल्याने तसेच, सदर परिपत्रकानुसार या विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
८. सदर शासन निर्णय आदिवासी विकास विभागाचा अनौपचारिक संदर्भ क्र.३९३/कार्या-६, दि.११.०१.२०२४ अन्वये दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.
९. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०११९१६३११७०६०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(महेन्द्र घाडगे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति:-

१. मा. मंत्री (कृषि)यांचे स्वीय सहायक ,मंत्रालय, मुंबई.
२. मा.विरोधी पक्ष नेता ,विधानसभा ,विधानमंडळ सचिवालय ,मुंबई
३. मा.विरोधी पक्ष नेता ,विधानपरिषद ,विधानमंडळ सचिवालय ,मुंबई
४. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
५. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

६. अपर मुख्य सचिव (वित्त), वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. अपर मुख्य सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. अपर मुख्य सचिव, आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
९. आयुक्त (कृषी), कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१०. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, अकोला.
११. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषी आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
१२. सर्व विभागीय कृषी सहसंचालक
१३. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी
१४. महालेखाकार (स्थानिक निकाय लेखा परिक्षा व लेखा), मुंबई.
१५. महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
१६. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
१७. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
१८. सहायक संचालक (लेखा-१), कृषी आयुक्तालय, पुणे
१९. वित्त विभाग (कार्या. व्यय-१ / अर्थसंकल्प - १३), मंत्रालय, मुंबई
२०. निवड नस्ती-४अ